

betroet, skulle være tvungne til det meget besværlige og vanskelige Arbejde, at maatte søge paa forskjellige Steder, hvad der uden stor Vanskelighed maatte kunne være givet ved een Lov. — Jeg skal indskrænke mig til disse Par Ord, som jeg har udtalt, fordi jeg ikke vilde have, at det skulde staae uimodsaagt, at man her i Landstinget fandt sig fuldkommen tilfredsstillet ved det foreliggende Lovudkast.

Lehmann: Det er naturligtvis ikke falsk for mig ind at udtale Andres end min egen Mening, og navnlig har jeg ikke havt mindste Tanke om eller, saavidt jeg veed, givet Anledning til at troe, at jeg skulde have Fuldmagt til at udtale min ærede Naboes Mening, og hans Misbilligelse er altsaa ligesaa berettiget som min Billigelse og omvendt. Men hvad der dog i alt Fald maa være indlysende, er, at kun den Deel af hans Foredrag, der gik ud paa at paavise, hvilke Mangler der ere ved det foreliggende Lovudkast, som har fremfaldt hans Misbilligelse, at det kun er det, som for selve Discussionen kan have noget sandt Udbytte, og i saa Henseende vil det ikke være undgaaet det ærede Things Opmærksomhed, at de tvende Punkter, som han især fremhævede, være saadanne, hvori han selv betegnede de Forretninger, som nu ere undtagne den af Borgernes Valg fremgaaede Deel af Communalbestyrelsen, som Statsfager, som Statsanliggender. Han betegnede nemlig som egentlige Statsanliggender Overtværgningsforretninger, og dernæst anførte han de Grene af Politiet, som han til yderligere Overflodighed betegnede med Navnet Statspoliti. Jeg troer dog virkelig, at der allerede i denne Udtalelse ligger det fuldstændige Svar, at naar det er Statens, saa er det ikke Communens. Der gives ganske vist Gebeter, hvor det Communale og Staten møde hinanden, og jeg vil gjerne indrømme, at det kan være ganske hensigtsmæssigt at lade dem forvalte gennem de samme Autoriteter. Det er ogsaa det, der er skeet med Hensyn til mange Anliggender, saaledes med Hensyn til Fattigvæsenet, der ingenlunde er noget blot kommunalt Anliggende, og det er ogsaa deri, at man maa søge Berettigelsen for Staten til at forbeholde Regjeringen at give Stadsfæstelse til

de enkelte vigtige Embedsmænds Valg, det faae med disse Forretninger at bestille. Men jeg troer, at det paa ingen Maade er nogen Udvikling af Communen, men en fuldkommen Confundering af ikke sammenhørende Begreber, naar man for Communalfriheden vil reclamere det, som man selv erkjender for at være Statsanliggender. I den Grad begrebsmæssigt urigtigt er det just ikke, naar min ærede Nabo har meent, at det vilde være rigtigt, at Overpræsidenten i sin Egenskab som Formand for Magistraten udgik af Valg. Jeg skal Intet have imod, at, indskrænket til de reent communale Anliggender, vil efter et abstrakt Begreb om den communale Frihed dette kunne retfærdiggøres. Smidlertid skal jeg dog bemærke, at min ærede Nabo indrømmer, hvad der fornuftigtvis ikke kan nægtes, Statens Ret til at føre Tilsyn gennem en Embedsmand, som skal være tilstede ved Forhandlingerne mellem Magistraten og Borgerrepræsentanterne. Denne rene logiske Adskillelse mellem hvad der er Regjeringens og Communens, bestrider jeg ikke; men jeg vil bede Enhver at overveje, om det ikke vilde være i Sagens Interesse, og om det ikke er i den communale Friheds Interesse, at disse tvende Ting forenes. Det er jo ganske naturligt, at, naar denne Embedsmand, — der jo altid vil være høit stillet, idet Staten overdrager ham dette vigtige Hverv — næsten intet Andet vil have at gjøre, end sidde reent polemisk og lure paa, om der kunde tilbyde sig Leilighed for ham til at træde i Virksomhed, vil han være saagodt som nødtvungen til at stille sig i et afgjort Oppositionsforhold til Communen, og vil med Iver gribe enhver Anledning til at gjøre sit Tilsyn gjældende. Er det derimod Communens Chef, der er Regjeringens Repræsentant, vil det forholde sig omvendt, at han hovedsagelig vil identificere sig med Communen. Det vil hos ham blive den overveieende Betragtning, at han er Communens første Embedsmand, og han vil altsaa være saa langt fra at ville gaae paa Rod efter Anledning til at gjøre sit Tilsyn gjældende, at han tværtimod vilde beklage, hvis Nødvendigheden skulde nøde ham til et saadant Skridt. Det er min Overbeviisning, at hans Stilling som Communens første Embedsmand